

1. SINIF

İLE

TÜRKÇE DİL BİLGİSİ ÖĞRENIYORUM

- METİN ODAKLI DİL BİLGİSİ ETKİNLİKLERİ
- KAZANIM ODAKLI VE BECERİ TEMELLİ ETKİNLİKLER
- ANLAMA YORUMLAMA BECERİSİNİ GELİŞTİREN ETKİNLİKLER
- KONU ANLATIMLI BÖLÜM KAPAKLARI
- YENİ NESİL SORULARLA BÖLÜM DEĞERLENDİRMELERİ

Yazar
Yayına Hazırlayanlar
Resimler ve Fotoğraflar
Kapak Tasarım
Baskı
ISBN
Yayıncı Sertifika No.

Saliha Karagöz
Özen Bayram - Dr. Özgün Karaca
Yayınevi Arşivi
Z. Harun Ergenç
Koza Yayın Dağıtım AŞ, Ankara, 2021
978 - 605 - 190 - 350 - 7
45554

KARACA Eğitim Yayınları Sanayi ve Ticaret Ltd. Ş

Bu eserin bütün hakları saklıdır ve yayınevine aittir.
Eserin düzenleme biçimi, metin, soru, resim ve şekilleri yayınevinin yazılı izni
olmadan tümüyle ya da kısmen çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve ticari amaçla
kullanılamaz.

KARACA Eğitim Yayınları Sanayi ve Ticaret Ltd. Ş
www.kozakaraca.com.tr

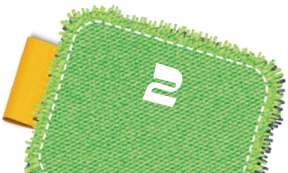
kozakaracacomtr

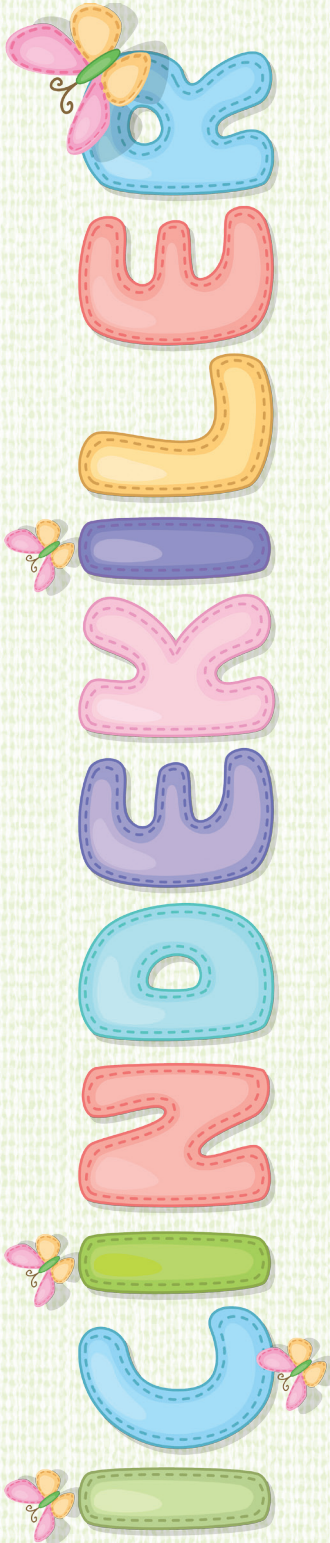

kozakaraca

kozakaraca

HARF - HECE BİLGİSİ 5

HARF BİLGİSİ 6

HECE BİLGİSİ 8

YENİ NESİL SORULAR - 1 10

SÖZCÜK BİLGİSİ 13

SÖZCÜK BİLGİSİ 14

KARŞIT (ZİT) ANLAMLI SÖZCÜKLER 16

YENİ NESİL SORULAR - 2 18

CÜMLE BİLGİSİ 21

CÜMLE BİLGİSİ 22

CÜMLE OLUŞTURMA 24

YENİ NESİL SORULAR - 3 26

/ METİN BİLGİSİ 29

| KONU - BAŞLIK 30

/ ŞİİR 32

| 5 N 1 K 34

| OLAYLARIN OLUŞ SIRASI 36

/ HİKÂYE UNSURLARI 38

| METNİN ANA HATLARI 40

/ GÖRSEL OKUMA 42

| YENİ NESİL SORULAR - 4 46

/ YAZIM KURALLARI VE

| NOKTALAMA İŞARETLERİ 49

| BÜYÜK HARFLERİN KULLANILDIĞI YERLER 50

/ NOKTA - SORU İŞARETİ 52

| VİRGÜL - ÜNLEM İŞARETİ 54

/ KISA ÇİZGİ - KESME İŞARETİ 56

| YENİ NESİL SORULAR - 5 58

KAYNAKÇA 62

YANIT ANAHTARLARI 64

HARF - HECE BİLGİSİ

Çalışmaya başlamadan önce ceplerin üzerindeki bilgileri dikkatlice okuyun. Bu bilgileri öğrendiğinizden emin olduğunuzda içine işareti yapın. Ben öyle yaptım.

BU CEPTE!

Seslerin yazıdaki sembollerine **harf** denir. Harflerin oluşturduğu gruba **alfabe** denir. Türk alfabesi **29 harften** oluşur.

BU DA CEPTE!

A, B, C, Ç, D, E, F, G, Ğ, H, I, İ, J, K, L, M, N, O, Ö, P, R, S, Ş, T, U, Ü, V, Y, Z

Bu sıralamaya **alfabetik sıralama** denir.

Sözlükte sözcükler bu sıraya göre dizilir.

BU ZATEN CEPTE!

Alfabadeki harflerden **8'i ünlü (sesli) harflerdir**: A, E, I, İ, O, Ö, U, Ü

Alfabenin geri kalan harflerine ise **ünsüz (sessiz) harfler** denir.

BUNU DA CEBE ATTIK MI TAMAM!

Ağzımızın bir hareketiyle çıkardığımız ses veya ses grubuna **hece** denir. Bir sözcüğün kaç tane ünlü harfi varsa o kadar hecesi vardır.

HARF BİLGİSİ

1 Aşağıdaki şiiri okuyun.

HARFLERİN CANI SIKILINCA

A, alıp başını gitmiş,
Taa alfabenin sonuna.
B, durur mu, doğru öte sayfaya.
C, cezalı mıyım, diyerek atlamış karşıya.
D, denize gidiyorum, demiş,
Kumlarla kucaklaşmaya.

E, F, G de ardından,
Binmişler bir kayığa.
Bulmak mı istiyorsunuz onları?
Haydi, çevirin sayfaları.

Çiğdem SEZER

2 Bu şiirde hangi harflerden söz ediliyor? Bu harfleri yazın.

3 Şiirde söz edilmeyen ama şiirin görselinde yer alan harf hangisidir?

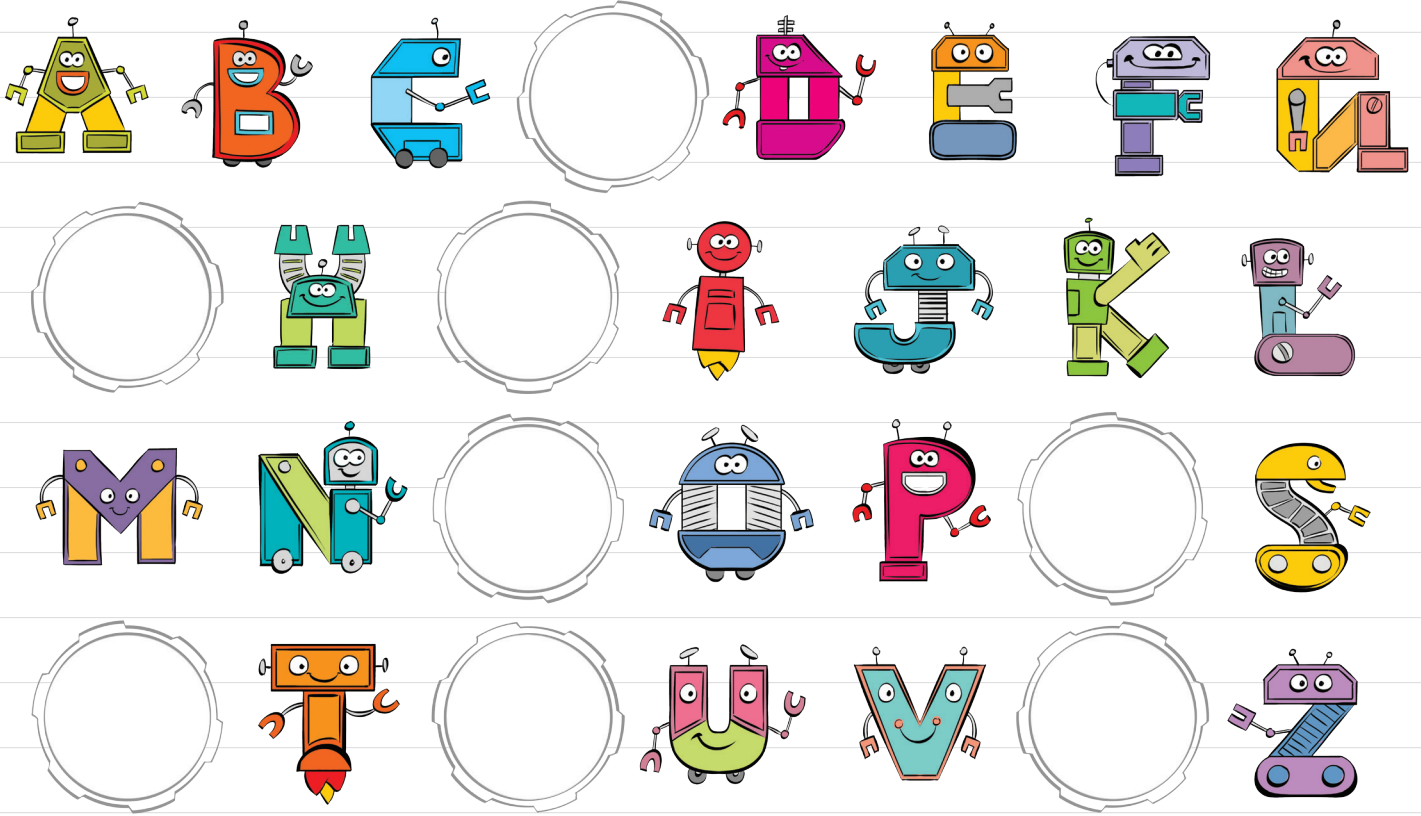
Yazın.

4 "Harflerin Canı Sıkılınca" bu şiirin başlığıdır. Bu başlık kaç harften oluşmuştur?

- 5 Robot alfabesi sıraya girmiş. Bazı robotlar yerlerinde değil. Eksik robot harfleri çizerek alfabeği tamamlayın.

- 6 Aşağıdaki tabloyu örnekteki gibi doldurun.

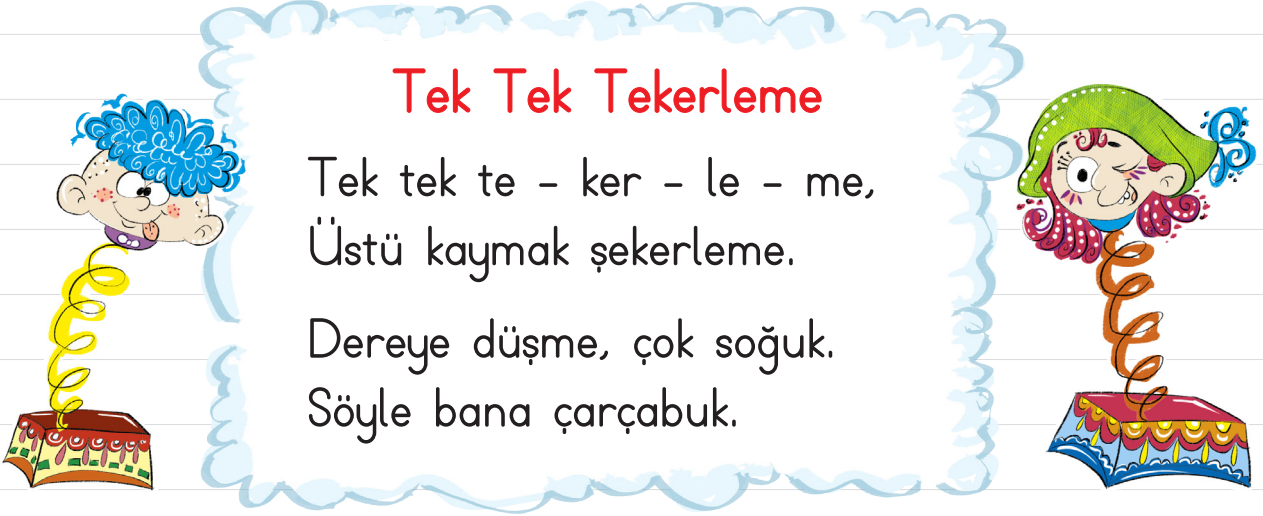
Görsel	Görseldeki varlığın adı	Sözcüğün ünlü harfleri	Sözcüğün ünsüz harfleri	Sözcüğün harf sayısı
	bilgisayar	i, i, a, a	b, l, g, s, y, r	10

- 7 Bu tablodaki sözcükleri alfabetik sıraya göre dizin.

HECE BİLGİSİ

1 Aşağıdaki metni okuyun.

2 Bu tekerlemenin ilk dizesindeki sözcükler hecelerine ayrılmıştır. Diğer dizelerdeki sözcükleri hecelerine ayırarak yazın.

Tek Tek Tekerleme
Tek tek te - ker - le - me,

3 Aşağıdaki sözcüklerden aynı hece sayısına sahip olanları eşleştirin.

tekerleme

kaymak

dereye

çarçabuk

şekerleme

soğuk

Kazanımlar: Hece ve kelimeleri okur.
Hece ve kelimeleri yazar.

4

Aşağıdaki şekerleme adlarından hecelerine doğru ayrılanları örnekteki gibi işaretleyin.

	☐ jöl-e lo-kum	☐ jö-le lok-um	☒ jö-le lo-kum
	☐ a-ki-de şe-ke-ri	☐ ak-i-de şe-ke-ri	☐ a-ki-de şek-e-ri
	☐ d-ra-je çi-ko-la-ta	☐ dra-je çi-ko-la-ta	☐ d-ra-je çik-o-la-ta
	☐ ce-viz-li ce-zer-ye	☐ cev-iz-li ce-zer-ye	☐ ce-viz-li cez-er-ye

5

Cepteki bilgiyi okuyun. Aşağıdaki varlıklardan hangilerinin adları hecelerine ayrılmıyorsa örnekteki gibi işaretleyin.

spor ☒

kral ☐

park ☐

elma ☐

dans ☐

bir ☐

iki ☐

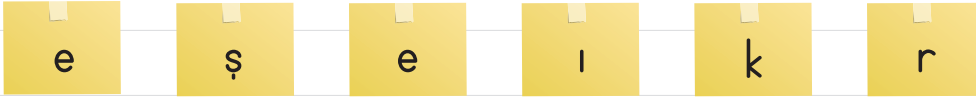

YENİ NESİL SORULAR - 1

Kazanımlar: Harfi tanıır ve seslendirir. / Hece ve kelimeleri okur ve yazar.

1.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisi bu harflerle oluşturulabilir?

- A) ışıklı B) erken C) şeker

2.

Bu sözcükler alfabetik sıraya göre dizilirse "simit" sözcüğü kaçınıcı sırada olur?

- A) 1. B) 2. C) 3.

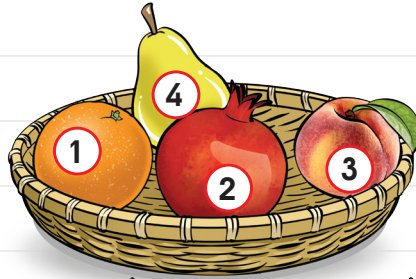
3.

Bu örüntüde sözcüğün son harfi bir sonraki sözcüğün ilk harfi olmuştur. Buna göre örüntü aşağıdaki sözcüklerden hangisi ile devam edebilir?

- A) yenilik B) uyumlu C) mahalle

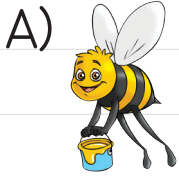
4.

Bu sepetteki numaralanmış meyvelerin adlarından hangi ikisinin hece sayısı aynıdır?

- A) 1 - 2 B) 1 - 3 C) 2 - 4

5. Aşağıdaki varlıklardan hangisinin adının ilk hecesi aynı zamanda bir harftir?

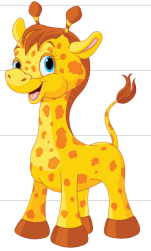

6. Bu görseldeki hayvanın adı aşağıdakilerden hangisinde hecelerine doğru ayrılmıştır?

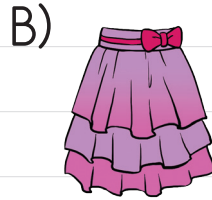
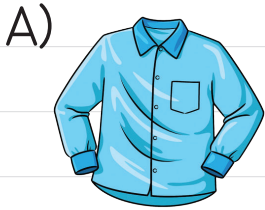
A) zür-a-fa

B) zü-ra-fa

C) zü-raf-a

7. Aşağıdaki varlıklardan hangisinin adı üç heceden oluşmaktadır?

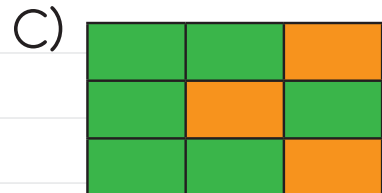

8.

yüz	beş	altı
sekiz	sıfır	dört
üç	iki	kırk

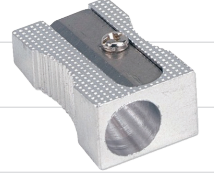
Bu tabloda hece sayıları aynı olan sözcükler aynı renge boyanacaktır.

Boyama tamamlandığında tablonun son görünümü aşağıdakilerden hangisinde gösterilmiştir?

9. Bu görseldeki varlığın adı ile ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi doğrudur?

- A) Üç hecelidir.
- B) Son hecesi iki harften oluşur.
- C) Dört ünlü (sesli) harfi vardır.

10, 11 ve 12. soruyu aşağıdaki haritaya göre yanıtlayın.

10. Aşağıdakilerden hangisi bu haritadaki 5 numaralı şehrin hecelerinden biri **değildir**?

- A) ba
- B) lık
- C) sir

11. Numaralanmış şehirlerden hangisinin hece sayısı diğerlerinden azdır?

- A) 2.
- B) 3.
- C) 4.

12. Numaralanmış şehirlerden hangisinin son harfi ile başlayan bir sözcük **yazılamaz**?

- A) 1.
- B) 2.
- C) 3.

SÖZCÜK BİLGİSİ

Çalışmaya başlamadan önce ceplerin üzerindeki bilgileri dikkatlice okuyun. Bu bilgileri öğrendiğinizden emin olduğunuzda içine işareti yapın. Ben öyle yaptım.

BU CEPTE!

Sözcük, anlamlı ses ya da ses gruplarından oluşur.

BU DA CEPTE!

Sözcüklerin bir ya da birden fazla anlamı vardır. Bazı sözcükler ise cümle içinde anlam kazanır.

BU ZATEN CEPTE!

Anlamları birbirinin tersi olan sözcüklere **karşıt (zıt) anlamlı sözcükler** denir.

BUNU DA CEBE ATTIK MI TAMAM!

Sözcüklerin anlamını **sözlükten**, doğru yazımını ise **yazım kılavuzundan** öğreniriz.

SÖZCÜK BİLGİSİ

1 Aşağıdaki metni okuyun.

SÖZCÜK SIRALAMA

“Sözcük Sıralama” oyununu kısaca anlatalım. Öncelikle oyuna kimin başlayacağı ve oyunda nasıl bir sıra izleneceği belirlenir. İlk oyuncu bir sözcük söyler. Sıradaki oyuncu, önce ilk oyuncunun söylediği sözcüğü, ardından da kendi sözcüğünü söyler. Oyun bu biçimde sözcükler birbiri ardına eklenerek devam eder. Sıra-
nın sonundaki oyuncu söylenen tüm sözcükleri sırasıyla söylemelidir. Sonra da kendi sözcüğünü eklemelidir. Eğer bunu başarır ise sıranın en başına geçer.

Nihal YAPICI

oyun

arkadaş

paylaşma

sevgi

okul

2 Metinde anlatılan oyunun adı kaç sözcükten oluşmaktadır?

3 Bu metindeki ilk cümle kaç sözcükten oluşmaktadır?

4 Metnin yanındaki alt alta dizili sözcükleri okuyun. Bunlar, grubun en sonundaki çocuktan önceki çocukların söylediği sözcüklerdir. Buna göre bu grup kaç çocuktan oluşmaktadır?

5 Aşağıdaki sözcükleri sözlükte bulunuşlarına göre sıralayın.

a)

paylaşma

oyun

arkadaş

sevgi

b)

sözcük

ilk

oyuncu

kısaca

6 Bu metinde geçen “oyuncu” sözcüğünün kaç tane anlamı olduğunu tahmin edin. Tahmininizi yazın. Sonra sözlüğe bakın, kaç tane olduğunu öğrenin. Sonra da bu anlamları okuyun.

Tahminim:

Sözlükte oyuncu sözcüğünün anlamlarının sayısı:

7 “İsim - Şehir - Hayvan - Bitki - Eşya” oyununa uygun oluşturulan aşağıdaki tabloyu doldurun.

İsim	Şehir	Hayvan	Bitki	Eşya
Aycan				
	Balıkesir			
		deve		
			gül	
				klavye